

KARTA MODUŁU KSZTAŁCENIA										
Informacje ogólne										
1 Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu Historia języka rosyjskiego										
2 Nazwa jednostki prowadzącej moduł (Katedra, Zakład) Katedra Nauk Humanistycznych i Społecznych; Zakład Neofilologii										
3 Kod modułu (wypełnia koordynator ECTS)			4 Grupa treści kształcenia (ogólnego, podstawowego, kierunkowego, specjalnościowego, itp.) kierunkowy				5 Typ modułu (obowiązkowy, fakultatywny) obowiązkowy			
6 Poziom studiów (studia I, II stopnia, studia podyplomowe) studia I stopnia			7 Liczba punktów ECTS 1				8 Poziom przedmiotu (podstawowy, średnio-zaawansowany, zaawansowany) średnio-zaawansowany			
9 Rok studiów, semestr III rok, semestr 5 - zimowy			10 Liczba godzin w semestrze				11 Liczba godzin w tygodniu			
			wyk.	ćw.	lab.	sem.	proj.	wyk.	ćw.	lab. sem. proj.
studia stacjonarne			30				2			
studia niestacjonarne										
12 Język wykładowy: polski, rosyjski										
13 Wykładowca (wykładowcy) (imię i nazwisko, stopień naukowy oraz adres e-mailowy) dr Wanda Kubiak wanda.kubiak11@gmail.com										
Informacje szczegółowe										
14 Wymagania wstępne										
1. ogólna wiedza lingwistyczna										
15 Cele przedmiotu										
C1	zapoznanie z pochodzeniem języka rosyjskiego i historycznymi uwarunkowaniami jego rozwoju w zakresie fonetyki, fonologii i morfologii;									
C2	zaznajomienie z podstawową terminologią, umożliwiającą prowadzenie badań oraz formułowanie wypowiedzi w kwestiach historyczno-językowych;									
C3	kształtowanie umiejętności porównywania systemów fonologicznych i gramatycznych języków słowiańskich oraz dostrzegania i wyjaśniania podobieństw i różnic;									
C4	kształtowanie umiejętności analizy tekstów pod kątem językowym;									
C5	kształtowanie umiejętności wyjaśniania zjawisk językowych współczesnego języka rosyjskiego w perspektywie diachronicznej, ich interpretacji i oceny;									
C6	kształtowanie postawy otwartości na nową wiedzę i zainteresowania językiem rosyjskim oraz kręgiem kulturowym Rosji, a także wdrożenie do samodzielnego poszukiwania informacji z wykorzystaniem różnych źródeł oraz gotowości do współpracy z innymi uczestnikami procesu nauczania.									
16 Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych										
nr	student, który zaliczył przedmiot, potrafi:							odniesienie do celów przedmiotu		
EK01	wykorzystać nabytą wiedzę na temat pochodzenia języka rosyjskiego i historycznych uwarunkowań jego rozwoju w zakresie fonetyki, fonologii i morfologii;							C1		
EK02	posługiwać się terminologią, umożliwiającą prowadzenie badań oraz formułowanie wypowiedzi w kwestiach historyczno-językowych;							C2		
EK03	porównywać systemy fonologiczne i gramatyczne języków słowiańskich, dostrzegać i wyjaśniać ich podobieństwa i różnice;							C3		
EK04	dokonywać analizy tekstów staroruskich pod kątem językowym;							C4		
EK05	wyjaśniać zjawiska językowe współczesnego języka rosyjskiego w perspektywie diachronicznej, dokonywać ich interpretacji i oceny; wykazać się postawą otwartości na nową wiedzę i zainteresowanie							C5		
EK06	językiem rosyjskim oraz kręgiem kulturowym Rosji, a także aktywnością							C6		

w samodzielnym poszukiwaniu informacji z wykorzystaniem różnych źródeł, oraz gotowością do współpracy z innymi uczestnikami procesu nauczania.

17 Treści programowe

	forma zajęć - ćwiczenia	liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
ĆW1	Zagadnienia wstępne: historia języka a gramatyka historyczna - zadania i cele nauk. Metody językoznawstwa diachronicznego. Pojęcie języka potocznego i literackiego. Prasłowiańska wspólnota językowa. Dialektyczne zróżnicowanie języka prasłowiańskiego. Wykształcenie się wspólnoty językowej wschodniosłowiańskiej i związki z językami południowo i zachodniosłowiańskimi. Rozpad wspólnoty językowej wschodniosłowiańskiej i wyodrębnienie się języka ukraińskiego, rosyjskiego i białoruskiego. Kształtowanie się i główne etapy rozwoju języka staroruskiego. podstawowe źródła do badań nad historią języka staroruskiego i rosyjskiego. Powstanie, rozwój i najważniejsze zabytki piśmiennictwa. periodyzacja historii języka rosyjskiego	4		EK01, EK02, EK06
ĆW2	Fonetyka. System fonetyczny przedpiśmiennego języka staroruskiego (pełnogłos, połączenia ьr, ьr, ьl, zmiany w nagłosie, zanik nosówek). Zjawiska fonetyczne okresu historycznego: zanik i wokalizacja samogłosek jerowych i konsekwencje tego procesu dla rozwoju systemu fonetycznego języka rosyjskiego, przejście e w o, akanie, historia samogłoski ë. Odmiany w systemie wokalicznym i konsonantycznym. analiza zabytków staroruskich pod kątem fonetycznym.	10		EK01-EK06
ĆW3	Morfologia. Rozwój systemu morfologicznego. Rzeczownik: podział na deklinacje i ich charakterystyka. zmiany historyczne w zakresie kategorii gramatycznych. Unifikacja deklinacji. Historia liczby podwójnej. rozwój kategorii żywotności. Zaimek: podział zaimków i ich odmiana. Przymiotnik: semantyczny podział przymiotników, sufiksy słowotwórcze charakterystyczne dla każdej z grup, odmiana rzeczownikowa i zaimkowa, unifikacja form M, B liczby mnogiej, stopień wyższy przymiotnika. Liczebnik: podział liczebników, odmiana liczebników prostych, związek liczebnika z rzeczownikiem. Czasownik- kategorie gramatyczne, podział czasowników na klasy tematyczne, czasowniki atematyczne: odmiana dawniej i dziś, gramatyczne kategorie czasu i aspektu, tryb rozkazujący i warunkowy.	8		EK01-EK06
ĆW4	Analiza tekstów staroruskich – ćwiczenia (teksty zaczerpnięte m. in. z T. Lehr-Spławiński, W. Witkowski, Wybór tekstów do historii języka rosyjskiego, Warszawa 1965)	8		EK01-EK06

suma godzin	30
18 Narzędzia/metody dydaktyczne	
1.	Zajęcia składają się z dwóch części: część teoretyczna, której celem jest usystematyzowanie wiadomości z danego przedmiotu oraz odpowiednie ukierunkowanie literatury dydaktycznej i naukowej; część praktyczna - sprawdzenie przygotowania teoretycznego studentów oraz wyrobienie u nich umiejętności analizy tekstu historycznego
2.	Analiza i interpretacja materiałów źródłowych
3.	Praca zespołowa, praca własna, praca grupowa
4.	Praca ze słownikami etymologicznymi
5.	Komentarze, objaśnienia nauczyciela
19 Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1.	Oceny z kolokwii pisemnych, odpowiedzi ustnych
F2.	Ocena ogólnego zaangażowania, aktywności i samodzielności studenta
P1.	Zaliczenie z oceną po semestrze zimowym
20 Obciążenie pracą studenta	
forma aktywności	średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	S NS
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
SUMA	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1
21 Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
1.	Rieger J., <i>Z dziejów języka rosyjskiego</i> , Warszawa 1998.
2.	Обнорский С., Бархударов С., <i>Хрестоматия по истории русского языка</i> , Москва 1999.
Literatura uzupełniająca:	
1.	Lehr-Spławiński T., Witkowski W., <i>Wybór tekstów do historii języka rosyjskiego</i> , Warszawa 1965.
2.	Абдулхакова Л., <i>Древнерусский язык: фонетика</i> , Казань 2015.
3.	Иванов В., <i>Историческая грамматика русского языка</i> , Москва 1990.
22 Kryteria oceny *	

EK01	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 5 (bdb)
	Nie potrafi wykazać się wiedzą na temat pochodzenia języka rosyjskiego, kształtowania się jego systemu oraz rozwoju historycznego w zakresie fonetyki, fonologii i morfologii	Potrafi wykazać się ogólną i niepełną wiedzą o pochodzeniu języka rosyjskiego i kształtowaniu się jego systemu na poszczególnych etapach rozwoju	Potrafi wykorzystać wiedzę na temat pochodzenia języka rosyjskiego i historycznych uwarunkowań jego rozwoju, ale nie zawsze rozumie procesy fonetyczne i morfologiczne, które doprowadziły do ostatecznego ukształtowania się poszczególnych poziomów współczesnego języka rosyjskiego	Wykorzystuje nabytą wiedzę na temat pochodzenia języka rosyjskiego, kształtowania się jego systemu na poszczególnych etapach rozwoju. Rozumie procesy fonetyczne i morfologiczne, które doprowadziły do ostatecznego ukształtowania się poszczególnych poziomów współczesnego języka rosyjskiego.
EK02	Terminologia błędna i rzadko stosowana lub brak opanowania podstawowej terminologii	Terminologia w ogólnych zarysach poprawna, lecz niewystarczająca	Terminologia poprawna z nielicznymi uchybieniami.	Terminologia poprawna
EK03	Nie potrafi porównać systemów fonologicznych i gramatycznych języków słowiańskich	Ma problemy z porównaniem systemów fonologicznych i gramatycznych języków słowiańskich, z błędami wskazuje tylko niektóre ich podobieństwa i różnice	Potrafi porównać systemy fonologiczne i gramatyczne języków słowiańskich, z nielicznymi błędami wskazuje ich podobieństwa i różnice	Potrafi samodzielnie i poprawnie porównać systemy fonologiczne i gramatyczne języków słowiańskich, wymienić i wyjaśnić ich podobieństwa i różnice

EK04	Nie potrafi dokonać analizy tekstów staroruskich pod kątem językowym	Potrafi dokonać analizy tekstów staroruskich przy wyraźnej pomocy nauczyciela. Z błędami analizuje formy gramatyczne oraz charakteryzuje poszczególne kategorie gramatyczne w odniesieniu do poszczególnych części mowy	Analiza poprawna z niewielkimi błędami. Przy niewielkiej pomocy nauczyciela analizuje formy gramatyczne oraz charakteryzuje poszczególne kategorie gramatyczne w odniesieniu do poszczególnych części mowy. rozpoznaje (nie zawsze) cerkiewizmy we współczesnych tekstach rosyjskich	Dokonuje poprawnej analizy tekstów staroruskich. Samodzielnie analizuje formy gramatyczne oraz charakteryzuje poszczególne kategorie gramatyczne w odniesieniu do poszczególnych części mowy. Rozpoznaje cerkiewizmy we współczesnych tekstach rosyjskich
EK05	Nie potrafi wyjaśnić ani dokonać interpretacji i oceny zjawisk językowych współczesnego języka rosyjskiego w perspektywie diachronicznej	Potrafi wyjaśnić i dokonać ogólnej interpretacji zjawisk językowych, ale przy wyraźnej pomocy nauczyciela	Potrafi wyjaśnić i dokonać interpretacji zjawisk językowych przy niewielkiej pomocy nauczyciela	Potrafi samodzielnie i poprawnie wyjaśnić i dokonać interpretacji zjawisk językowych w oparciu o nabytą wiedzę historyczną
EK06	Nie wykazuje zainteresowania tematyką przedmiotu, nie jest otwarty na nowe doświadczenia językowe, nie wykonuje przydzielonych zadań rzetelnie i sumiennie, nie współpracuje z nauczycielem i grupą studencką	wykazuje minimalne zainteresowanie tematyką przedmiotu, w stopniu podstawowym angażuje się w wykonywanie przydzielonych zadań (indywidualnych i grupowych)	wykazuje zainteresowanie tematyką przedmiotu, włącza się w większość przydzielonych zadań (indywidualnych i grupowych), w większości sytuacji współpracuje z nauczycielem i grupą studencką	wykazuje zainteresowanie tematyką przedmiotu, włącza się w większość przydzielonych zadań (indywidualnych i grupowych), w większości sytuacji współpracuje z nauczycielem i grupą studencką
23 Inne przydatne informacje o przedmiocie				
1.	Informacja, gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.			
2.	Informacje na temat miejsca odbywania zajęć.			
3.	Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina).			
4.	Informacja na temat konsultacji (godziny+miejsce).			

*do decyzji koordynatora

Tabela podsumowująca

Efekt	Odniesienie	Cele	Treści	Narzędzia/metody	Sposób oceny
-------	-------------	------	--------	------------------	--------------

kształcenia	danego efektu do efektów kierunkowych	przedmiotu	programowe	dydaktyczne	
EK01	K_W01, K_W03	C1	ĆW1-ĆW4	1-5	F1, F2, P1
EK02	K_W02	C2	ĆW1-ĆW4	1-5	F1, F2, P1
EK03	K_W08 K_U02 K_U04 K_U05	C3	ĆW1-ĆW4	1-5	F1, F2, P1
EK04	K_U02 K_U04 K_K05	C4	ĆW1-ĆW4	1-5	F1, F2, P1
EK05	K_U04 K_U05	C5	ĆW1-ĆW4	1-5	F1, F2, P1
EK06	K_K01, K_K02	C6	ĆW1-ĆW4		F1, F2, P1